

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr., egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felirás szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Duróczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér. 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legnépszerűsebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Az ellenzéki pártok.

Debreczen, nov. 17.

Miskolczon a nemzeti párt zászlaját bontogatják és ünnepi fényvel készülnek nagy demonstrációra a nemzeti párt mellett. Ezalatt pedig az ország szívében a függetlenségi és 48-as párt két részre szakadt. Ugron és társai, számra mintegy huszonnégyen, egyhangulag kimondták, hogy az anyapárttól végkép elszakadnak és külön pártot alakítanak.

A szót nyomban követte a tett; a renegátok értekezletén megszületett az országos 48-as párt.

Ez a fordulat kétségkívül döntő szerepet fog játszani a jövő évi választások alatt. Kissé váratlanul jött az új párt megalakítása, mert az utóbbi időben az a hír volt elterjedve, hogy Ugronék kiegyeztek és kibékültek a függetlenségi párttal s visszatérve annak kötelékébe, közös akciókat készülnék kifejteni az általános választásokon.

Most aztán leütött a villám és kettőtörte a terebélyes nagy fát.

Ennek a csapásnak a kormánypárt örül a legjobban. Mert oly fegyvert kapott a kezébe, melylyel egyszerre sebezheti meg mind a három ellenzéki pártot. De különösen a függetlenségi és a most megalakult országos 48-as párt vannak ugyszólván kiszolgáltatva a kormánypárt hatalmának Ugronék szerencsétlen ballépése által.

A kormánypártnak ugyanis nagyon kényelmes helyzete lesz most már. Nem kell a saját puskaporát fogyasztania; egyszerűen csak egymás ellen tereli a két függetlenségi pártot. A nép közé odaveti a szikrát: melyik hát az igazi függetlenségi párt? És ezzel a Magyarország függetlenségéért rajongó hazafiak két külön táborra osztanak.

Ugronék cselekedete tehát helyrehozhatatlan hiba, melyet meg fog sínyleni az ellenzék. Ha már az a huszonnégy képviselő nem akart visszatérni a függetlenségi pártba, — csak egy okosat tehettek volna: be kell vala lépniök a nemzeti pártba. Másodszor pedig semmi szín alatt se lett volna szabad elszakadásuk és új párttá alakulásuk napján oly kiméretlen kritikát mondani az anyapárt felett.

Az Ugronék értekezletén sorban fölálltak a jelenvoltak és egytől egyig kijelentették, hogy a függetlenségi pártba semmi szín alatt vissza nem térnek, mert . . . a függetlenségi párt így meg úgy.

Hát ez a legnagyobb taktikai hiba volt, melylyel rést nyitottak és a rést feltűnően meg is jelölték a jövő évi választási győzelem bástyáján.

A függetlenségi párt most már nem hagyhatja annyiban a dolgot. Bizonyára nyilatkozni fog; sőt, ha nem is hallgat jogos felháborodására, az általa képviselt függetlenségi eszme tisztasága és épsége érdekében kénytelen lesz maga és az or-

szágos 48-as párt közt a szétválasztó határvonalat kihirdetni, hogy a választó polgárok meg ne tévedjenek.

Mert hiszen világos, hogy az országos 48-as párt első sorban a függetlenségi párttól fog elhódítani kerületeket. — Eddig volt 91 függetlenségi képviselő, most van 67 függetlenségi és 24 Ugronpárti. Ugronék tehát alighanem ezt a 67-es alapot fogják megingatni s a függetlenségi párt számra nézve könnyen megfogyhat. Ez pedig az ország érdekében egyáltalán nem kívánatos, mert a függetlenségi pártnak, ha erős és egyre terjed, nagy erkölcsi súlya van, mely Bécsben a mérleget gyakran a mi javunkra libbenti. S ha Ugronék ezt a függetlenségi pártot meggyöngítik, az igaz jó hazafiak méltán fordulhatnak ellenük.

Mennyivel bölcsőbb lett volna tehát, ha Ugron és 24 társa belépnek a nemzeti pártba. Az ő perszonális uniójukkal és a delegációba való bekívánczolásukkal nem is illenek más keretbe s elébb-utóbb ugyis az lesz a vége, hogy addig-addig fognak közeledni a kiegyezési alaphoz, míg végre benne lesznek a nemzeti pártban.

És mostani ballépésüket nem is lehet mással jóvá tenni. Immár nem kis frakcióval van dolgunk; a függetlenségi pártból kilépett férfiak, kik eddig a 48-as körben egyesültek, — most politikai párttá szerveződtek. Tehát ünnepesebb,

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Dalok.

I.

Fenn a magasban, sziklabérczen
Virult egy bájos kis virág —
S elbűvölé végkép, egészen
Az erdő méla vándorát.

Felkúszott a magasba érte.
S midőn elérte volna ép:
Szédülve lezuhant a mélybe
S összezúzta a fejét,

II.

Égess el, szerelem,
Gyönyörök máglyája!
Szívem a végtelen
Halált kéjjel várja.
Hadd legyek vértanúd,
Te zsarnok hatalom!
Tedd rám lángkoszorúd,
Ez lesz diadalom.

III.

Tele van az erdő szamóczával,
Szedegetjük ketten párosával;
Egy pár az ő ajkán csattan széjjel
S elvegyül ajkamon az enyémmel...
Boldog, ki az erdőn megtalálja,
Hol terem a csókok szamóczája.

Az asszony meghal.

I.

Az asszonynál.

A consultáczióknak vége volt. Az orvosok komor és szomorú arcczal visszavonultak a beteg ágya mellől. A sáfránszínű selyemfüggönyön át a bucsuzó nap halvány sugarai betévedtek az ablakon. A gondos kézzel és nagy fényvel butorozott hálószobának háttérében álló menyeges ágyban egy teljesen lesoványodott nő fekszik, kinek keble már csak alig észrevehetően emelkedik. Szenvedő vonásai a halálközdelem elvitázhatatlan jeleit mutatják. Az orvosok szerint percei meg vannak számlálva.

II.

A férjnél.

„Csak kevés reménye van az élethez.” Ezt mondták a férjnek az orvosok, melyre ő ezt a banális és ebben a pillanatban fájdalmasan hangzó választ adta: „Köszönöm fáradozásait.”

Most szobájában nagy léptekkel jár-kel. De néha, mintegy önkénytelenül, felesége arczépe előtt megáll.

Albertine meghal!

Ez a gondolat összeszorítja torkát és szeme megvörösödik. Csak nyolcz éve, hogy házastársak. Sohasem volt belé szerelmes és mégis a legbékésebb lábon állottak.

Nem annyira szép asszony volt, mint inkább jól értette a toilette titkait. Nagyszerűen tudott öltözködni.

Milyen nagy változást fog most neje halála az ő életében előidézni!

Mit is fog csinálni? A gyászidőt Párisban

tölteni nagyon közönséges, egyhangú. Utazni fog De hát a gyermekek? Azokat anyósához küldi vidékre. Ez legalább vigasztalni fogja a haldokló asszonyt.

A gondolatok sulya lenyomja az erős férfit, s fejét tenyerébe hajtva, az íróasztalhoz ül, de néhány percz múlva pillantása egy könyvre esik, melyben fogadási tételeit szokta jegyezni. A mostani löversenyen is nagy összeget tett az „Akrobatá”-ra. A löversenynek már bizonynyal vége van.

Csenget. A csengetésre megjelenő szolgának megparancsolja, hogy hozzon neki egy esti lapot. És hogy a várakozás percei teljenek, szivarra gyújt és egy fauiteilbe dobja magát.

Unatkozik.

III.

A gyermek-szobában.

Anna 7 éves és Hugó 6 éves egy kis postás kocsival játszanak.

A gouvernant, egy idős, sovány nő, Ohnet egyik regényébe van elmerülve.

A kis leány a kocsiban ül, míg a fiu a lovon és ugyancsak erősen zajongnak.

— Csendesen, gyerekek! — szólt végre a gouvernant, — mamátok beteg; bizony nem szép tőletek, hogy ilyen lármát csaptok. Hugó, szállj le azonnal arról a lóról, mert különben ma nem kapsz desszertet!

Hugó vonakodás után kérdést emel:

— Lesz ma délre chokolád-crème?

— Igen, viszonzotta röviden a nő.

Erre a szóra Hugó egy darabig csendes maradt, de azután morogva felszólal:

— Miért nem szabad nekünk lármázni, ha

impozánsabb és hatásában nagyobb sikerű lenne, ha most az egész országos 48-as párt a legrövidebb idő alatt, még pedig a választási harcok kitörése előtt, egyesülne a nemzeti párttal.

Zászlós.

— **Országgyűlés.** A képviselőház hétfőn, nov. 16-án, d. e. 12 órakor Bokross Elek elnöke alatt rövid ülést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy e hó 19-én, Erzsébet királyné neve napján, a budai helyőrségi templomban ünnepélyes mise lesz. Jelentette egyúttal, hogy a vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezményről és kereskedelmi viszonyainknak a török birodalommal és Bulgáriával, valamint Spanyolországgal és Portugáliával való ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatokat a főrendiház is változatlanul elfogadta s így a javaslatok most legfelsőbb szentesítés alá fognak bocsájtatni.

— **Az országos 48-as párt** végrehajtó bizottságot választott a szervezkedés és a választások vezetésére. A bizottságnak Ugron Gábor elnöke alatt Győry Elek alelnök, Lits Gyula, Holló Lajos, Mudrony Soma, Hoitsy Pál, Unger Alajos, Gyöffy Gyula a tagjai. A pártmanifesztum elkészítésével Ugron, Hoitsy és Holló bízták meg. A párkör tisztikarát megválasztották és pedig: elnökké: Ugron Gábort; alelnökké: Győry Eleket és Lits Gyulát; pénztárossá: Mudrony Somát. — Az Egyetértés támadásai általános megbotránkozást keltettek a párt tagjaiban; az értekezlet visszautja az idézett lapban fölhozott vádakát és e célból a következő nyilatkozat közlését határozta el: „Addig is, míg az országos 48-as párt álláspontját egy részletesebb párnyilatkozatban kifejtene, az Egyetértés-ben ismételt közzétett támadás ellenében kijelenti, hogy az országos 48-as párt tagjai a függetlenségi- és 48-as-pártban vallott elveikhez ma is szigorúan ragaszkodnak és küzdelmeik célját az képezi, hogy az ország önállósága és függetlensége a perszonál unió alapján a maga teljességében és tisztaságában megvalósíttassék.

— **A magyar delegáció hadügyi albizottsága** tegnap délelőtt ülést tartott Bécsben. Gróf Tisza a Lajos elnökszavai után Beóthy Akos elfogadja az elnök előterjesztését, hogy először az előadó terjeszse elő nézeteit, azután válaszoljon a miniszter s így tárgyalassék tovább a költségvetés. Bolgár Ferencz javasolja, hogy

gyorsírók jegyezzenek a bizottságban. Rakovszky István nem tartja sem indokoltnak, sem szükségesnek a gyorsírók alkalmazását; a közönség eddig sem nélkülözte a megbízható értesítéseket az albizottsági tárgyalásokról. Beóthy Akos pártolja Bolgár indítványát. A hadügyminiszter nyilatkozatát teljes szövegükben kívánja a nyilvánosság elé juttatni. Pulszky Ágost szerint szükséges, hogy a közönség elé a tárgyalás egész folyamata jusson és ne ragadtassanak ki a gyorsírói feljegyzésekből egyes nyilatkozatok, amelyek egyáltalán nem bírtak a kontextusban azon értelemmel, amelylyel az olvasók, ha elszigetelve látják, felruhazzák. A jári azt hiszi, hogy a czélszerűség momentumok a döntők. Ha a közönség elé odadobjuk a teljes gyorsírói jegyzeteket, a lapok a magok álláspontja szerint kiszinezve rövidítik a nyilatkozatokat és különböző ellenmondó értesítések jelennek meg. Eddig a tárgyalás egész általános képe jent meg híven és ezen eljárás nem prejudikál semmiben az igazságnak. Beóthy alkotmányos szempontból szükségesnek tartja Bolgár Ferencz indítványát. Tisza Lajos elnök megjegyzi, hogy alkotmányos szempontból nincs szükség gyorsírókra és utal az országgyűlési és bizottsági tárgyalások közti különbségre. Nichey Nándor gróf hangsúlyozza, hogy minden delegátusnak tetszésétől függ, hogy azokat, amiket a nyilvánosság előtt felhozni szükségesnek tart, a plenumban is előadhassa. A gyorsírók alkalmazása az albizottsági tárgyalásokat jellegéből vetkőzteti ki és azért az eddigi eljárást véli fentartónak. Bolgár a fősúlyt a hadügyminiszter nyilatkozatainak szövegről közlésére helyezi. Az albizottság Bolgár indítványának mellőzésével az eddigi gyakorlat fentartását határozta el.

— **A hercegprimás esküvője.** Budapesti levelezőnk jelenti táviratban, hogy Vaszary Kolos hercegprimás és Császka György kalocsai érsek, tegnap délelőtt 10 órakor tették le az esküt Ó Felsége jelenlétében. A király erre az ünnepies esküvőre, külön bejött Gödöllőről, egyenesen a királyi palotába hajtatott és a szertartás után visszatért Gödöllőre. A szertartásnál Szapáry Gyula miniszterelnök, Csáky Albin gróf kultuszminiszter, Tarkóczy államtitkár és Szalay Imre tanácsos voltak jelen. A szertartás után a király külön kihallgatáson fogadta Vaszary hercegprimást és Császka érseket.

— **Politikai összeesküvés.** Egy Moszkvából érkező távirat szerint ott messzeágazó politikai ószese s kűvé s nyomára bukkantak. A múlt héten 60 személyt, köztük számos nemes embert

a mama beteg? Mikor én a múlt évben beteg voltam, annyi sok ember volt nálunk és táncoltak. Én hallottam a zenét.

— Az egészen más, felelte bosszusan a couvornant, — a mama veszélyesen beteg. Meg is halhat.

— Ugy? — mondta a kis fiu és leszállt a lórol.

Annuska is ott hagyja a kocsit és egy babával kezd játszani. Egy darabig becézgeti a szépen öltözött, hosszú szőke haju babát, de azután ringatni kezdi ölében és zümmögve ezt dalolja hozzá: „Mi-lyen kár-hogy-a-mama meg-fog-hal-ni!” És ezt az új szövegű dalt addig ismétli, míg a baba elalszik.

IV.

A cseléd-szobában.

— Az asszonyunk temetése ugyancsak szép lesz ám! mondta a házfelügyelő.

— Mindenesetre, felelte a szakács. Hiszi ön, hogy az asszony péntekig él?

— Én nem hiszem, szólt közbe a szobaleány. És miért óhajtja ön tudni az asszony halálának napját?

— Azért, mert ha pénteken meghal, viszonzotta szakács, a temetés szombaton lesz. És ez rossz nap, mert kevesen jönnek el.

— Az ur éppen most küldött újságot, jegyzé meg a házfelügyelő. A lóverseny eredményét akarja tudni. Az „Acrobatára” tett, de a „Rapid” nyert. Én szerencsésen eltaláltam. Az ur most ugyancsak fog bosszankodni.

— Van is annak most ilyen csekélyeségekre gondja, szólt a szobalány.

— Az igaz az imént nagyon szomorú arcz-

czal láttam az urat az egyik orvossal beszélni, válaszolta a szakács.

— Ugyancsak híres ember az az egyik orvos, jegyzé meg a szobaleány. Kétszázezer frankot keres évenként.

— Még sem tud a halálra szententiaozott emberen segíteni. Mit gondol, kérdezte tovább a szakács, melyik szobában állítják fel a ravatalt?

— A fedett erkélyen viszonzta a szobaleány. Ez lesz a legalkalmasabb hely.

— Természetesen, felelte a házfelügyelő.

— Én azt hallottam, mondta a komornyik, ki eddig figyelmesen hallgatott, hogy a temetkezési egyelet a temetésnél borraivalót ad.

— Igaz, én már kaptam, mikor előbbi gazdám, a herceg meghalt.

— Akkor a temetés után azonnal elmegyünk a borraivalóért, szólt a házfelügyelő.

V.

Epilog.

Az orvosok tévedtek. Az asszony nem halt meg, sőt, napról-napra javult állapota. Már egy hét mulva látogatásokat fogadott. Sőt a látogatókkal beszélgetett is.

— A nehéz betegség az embert gondolkodóvá teszi. És ha az embert a fájdalmak gyöttrik olyan jó érzés, az mikor látja, hogy környezete igaz szívből szereti! Férjem betegségem ideje alatt folyton szeretetreméltó volt. A gyermekek jók, sőt a cselédség is mély részvételt volt sorsom iránt. Mindnyájan nagyon melegen ragaszkodnak hozzám!...

és irodalmi férfiut tartóztattak le. Az elfogottakat azzal vádolják, hogy „Zemsky szobor” név alatt titkos territorialis társaságot akartak létesíteni, a mely a társadalom minden osztályát képviselte volna. A „Standard” jelenti Pétervárról: A hadügyminiszter fél millió pléh-jelvényt rendelt népfelkelők részére a kik a krimi háboru óta voltak mozgósítva.

— **Oroszország pénzügyei.** Londonból jelentik, hogy az újabb időben a czár elé terjesztett jelentések között volt egy pénzügyi kimutatás is az utolsó hat hónapról. A czár azonban rosszaságát fejezte ki a jelentés miatt, mely rendkívül unalmas állapotban tünteti föl Oroszország pénzügyeit. Erre Wisnegradszky beadta lemondását, de a czár ezt mondta neki: „Önnek meg kell ennie azt, a mit főzött.” Ennél fogva a pénzügyminiszter visszalépését egyelőre hiába várják.

A nők korcsolyázása.

Debreczen, nov. 17.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ismét egyik szép jelét adta az ifjuság testi nevelése érdekében tett törekvéseinek, a mennyiben, mint a múlt évben, az idén is megkereste valamennyi állami tanítónőképző igazgatótanácsát, azonkívül több vármegye tanfelügyelőjét, hogy a korcsolyázásnak, mint testedző gyakorlatnak a benlakással egybevetett magasabb leánynevelő intézetekben való meghonosítása céljából mesterséges jégpályák létesíttessenek. Azon megyék között, melyeket külön felhítt, Hajdúvármegye nem foglalt helyet, mint sok más. De azért már a lapok, mint követésre méltó példáról emlékeznek meg, hogy a rimaszombati iskolaszék elhatározta, hogy a polgári leányiskola növendékei a tél folyamán hetenként legalább egy torna-órát valamelyik tanító felügyelete alatt korcsolyázásra fordítsanak, pedig oda sem érkezett rendelet.

Mi tehát abban az irányban emeljük fel szavunkat, hogy ugyanezt a határozatot mondja ki nálunk is azok a hatóságok, melyeknek a leányiskolák feletti felügyelet kezökben van.

A nők és különösen a szenge fiatal leánykák az előszabott tanterv szigorú megtartása által ép egy túl lehetnek terhelve, mint az ifjak, azért náluk is csakugy szükség van a rendszeres tornaszatra. Tartanak is torna-órákat, de nincs benne közzönet. Nem azt kívánjuk mi, hogy a leánykák a torna-órákon valami művészi komédiás gyakorlatokat sajátítsanak el, de jó volna egy kissé többször hozzányulni a tornaszerekhez, akkor kapnának igazán oly termetet, minőket csak a szobrázok és festők tudnak alkotni.

Azután a helybeli leánynevelő-intézetekben is szűkek a kertek, hogy a szabadabb mozgás, futkározás lehetetlen. Pedig, valljuk meg őszintén, egy fél órai futkározás egészen felrészíti, felűditi a testet, ruganyosabbak lesznek a lábak, erősebb hullámzásba jó a vér, kitágul a tüdő s az ilyen fél órai futkározásnak több haszna van, mint a heteken keresztül megtartott torna-óráknak.

De már a nagyobb intézeti leányok, ugyszintén a kereskedelmi tanfolyam bájos halgatói restelnek szaladgálni, futkározni s inkább más sportot szeretnek űzni.

A korcsolyázásnál jobb téli sport aligha lenne található, a mely oly kevésbe kerül és a mely ugy fejleszt a korcsolyázó ügyességét általában, mint egyes testrészeit különösen. Azt mondják az orvosok, hogy a hideg levegő árt a nők tüdejének és az arczbőrnek!

No kérem, én nem vagyok épen professzionátus orvos, mégis felhivom Aeskulap híveinek figyelmét a korcsolyázó nőkre; tessék megnézni, vajjon árt-e a tüdőnek a korcsolyázás, mely nagyobb hevülésbe jöven, fejleszt a mellkast s ez által némileg ellensúlyozódik a fűző káros hatása is, másrészt az arczbőrnek sem árthat, mert éppen a friss levegő festi a legszebb rózsákat a korcsolyázók arczára.

Arról, hogy milyen üdvös hatása van a rendszeres, felügyelet mellett való korcsolyázásnak, azt hiszem, nem szükséges sok szót vesztegetnem, — helyesebb lesz arról szólni: lehet-e a helybeli leánynevelő intézetekben is kimondani a korcsolyázás kötelező voltát. Igen is lehet és pedig nagyon könnyen.

Van a Margit-fürdőben kényelmes jégpálya, a mi a legfőbb, mesterségesen lévén készítve, nem mély és nem lehet félni a beszakadás veszedelmeitől.

A másik követelmény az volna, hogy ennek a sportnak üzése ne legyen költséges. Bizonyosan a jégpálya tulajdonosa gondoskodni fog arról, hogy ha egész intézetek fognak egy-egy órára kivonulni, ez ne kerüljön anyagi erejüket meghaladó pénzbe.

De ellenveheti valaki, ezen a kis szűk jégpályán nem lenne kényelmes sem az ott lévő közönségre, sem pedig az intézetbeliekre nézve, ha ők ilyen csoportosan lepnék el a jéget.

Azért úgy volna helyes, ha a korcsolyázást az intézet növendékei a délelőtti órákban üznék, legalább kétszer egy héten.

Annyiban is jó volna, ha ekkor tartanák a korcsolya-órákat, mert így csak magukban lennének — természetesen mindig egy tanítónő felügyelete alatt — szabadabban tanulhatnának a kisebbek, futkározhatnának a nagyobbak.

Igen fontos mozzanat lenne nálunk a nők nevelése terén a korcsolya-sport kötelezőnek kimondása, meg nem becsülhető előnyök származnának ebből nemcsak a leányok, hanem az egész társadalom részére, mert derék leányokból derék anyák lennének és egészséges anyák egészséges gyermekeket adnának a társadalomnak.

Könnnyen, igen könnyen ki lehet mondani nálunk is a korcsolyázás általánosan kötelező voltát. Ajánljuk a miniszter rendeletét derék tanfelügyelőnk figyelmébe, ki bizonyosan fel fogja emelni szavát eme fontos ügyben az intézetek igazgatóságainál, egyrészt a növendékek, másrészt közzvetve a társadalom érdekében.

hl.

Irodalom, művészet.

* **A Csokonai-kör** ma, november 17-én tartandó ünnepélyének műsora: I. **Emlék-tábla-leleplezés.** 1. A tihanyi echó, előadja a főiskolai énekkar. 2. Emlékbeszéd Vértessy Arnoldtól. 3. Győzelmi dal Huber Károlytól, előadja a főiskolai énekkar. II. **Felolvasó estély.** 1. „Őseink emléke“ Huber Károlytól, Rácz K. zenekísérete mellett előadja a debreczeni dalegyesület. 2. Elnöki megnyitó beszéd Vértessy Arnoldtól. 3. Óda, írta és felolvassa E. Kovács Gyula. 4. „Csokonai kora“, írta és felolvassa Géresi Kálmán. 5. Felolvasás Komlóssy Arthurtól. 6. „Monolog“, írta és felolvassa dr. Tüdős János. 7. Költemény Szabolcska M.-tól, felolvassa Vértessy Gyula. 8. „Csokonai-dal“, előadja a debreczeni dalegyesület. A felolvasást társas vacsora s azt tánc követi. A társas vacsora alatt Rácz Károly zenekara előadja a Rácz Károly által szerzett „Csokonai indulót“.

* **Pompás zeneművek** jelentek meg Tábor szky Nándor budapesti zeneműkereskedésében. És pedig. Ábrányi Kornél: Budapesti dalok. 1. szám. Huzzad cigány, mely a nép ajánl: korcsmárosné szép csaplárné cím alatt ismeretes. 2. Hej beh hangos a becsali csárda Nádor Gyula szép dala. 3. Dankó Pista: Zsöller leány, mely a legújabb 16 dalt tartalmazza. Ezek közt van a nagyon elterjedt és kedvelt. Páros élet a legszebb a világon; Daru madár gyere velem; Ha meghalok, elhervadok. 4. Konti József két dala: Azt kérdezed ez a két szem mit beszél (a czimképen Blaháné szép szemei mosolyognak), Ablakodból miért nézel az égre. 5. Szentirmai Elemér: Zengő bokor, melyből megemlítendő a híres és kedves: Gyászba borult az életem. Mindezek a zeneművek zongorán és énekhangra kaphatók.

* **Köhler Lajos zongoraiskolája** megjelenése óta oly sikereket aratott, hogy minden más iskolaművet ugyszólván teljesen leszorított a zongoratanítás teréről. Köhler Lajos-féle zongoraiskola (op. 238.) be van már vezetve a leghirnevesebb zenetanárok által Budapesten, Bécsben és a külföldi nagyvárosokban is. A teljes mű ára 6 frt s Tábor szky Nándor budapesti zeneműkereskedése a zongora-iskolát netto áron 4 frtért szállítja, vagy 3 részben 2 frtjával. Ajánljuk e kitűnő zongora-iskolát az érdeklődők figyelmébe.

Különlélek.

* **A magyar városok népessége.** A hiv. lap vasárnapi száma táblázatot állít össze ama városok népességéről, melyeknek lakossága a legutóbbi népszámlálás alapján a 10,000 lelket fölmúlja. Összesen 109 ily város van az országban. Ezek a következők: (Az első számsor a polgári, míg a zárjel közt levő az összes polgári és katonai népességet jelenti.) Budapest 492,237 (506,384), Szeged 85,579 (87,410), — Szabadka 72,737 (73,526), Debreczen 56,940 (58,952), Hód-Mező-Vásárhely 55,475 (56,626), Pozsony 52,411 (56,048), Kecskemét 48,493 (49,600), Arad 42,052 (43,628), Temesvár 39,884 (43,439), Nagyvárad 38,557 (40,750), Pécs 34,067 (35,206), Kolozsvár 32,756 (34,859), — Békés-Csaba 34,243 (34,608), Makó 32,661 (32,667), Brassó 30,759 (32,549), Miskolc 30,408 (32,288), Kassa 28,884 (32,203), Szentes 30,791 (30,797), K.-K.-Félegyháza 30,326 (30,444), Sopron 27,213 (29,543), Székesfehérvár 27,548 (28,942), Czegléd 27,549 (27,727), Nyiregyháza 27,014 (27,179), Zombor 26,435 (26,889), Zenta 25,725 (25,731), Ujvidék 24,717 (25,180), Békés 25,087 (25,093), Nagy-Szeben 21,465 (24,766), — Nagy-Kőrös 24,584 (24,727), Jász-Berény 24,331 (24,594), Szarvas 24,393 (24,399), Győr 22,795 (23,956). A Debreczen szomszédságában és közelében fekvő városok népessége a következő: Hajdú-Böszörmény 21,238 (21,244), — Szatmár 20,736 (21,218), Karczag 18,197 (18,204), M-Sziget 14,758 (15,210), Hajdú-Szoboszló 14,728 (14,732), — Hajdú-Nánás 14,458 (14,462), Nagy-Károly 13,475 (13,595), — Balma z-Ujváros 10,268 (10,273).

* **Egy csapás két kakuk.** Pozsonyi levelezőnk írja a következő párbajtörténetet: Egy itteni szép asszonynak a férje már régen kételkedett neje hűségében. A minap este elindult Bécsbe a gyorsvonattal, de a legközelebbi állomáson visszafordult, szaladt haza s erősen kezdett csöngetni lakása ajtaján, mintha valami sügött volna neki valamit. A lakás ajtaja hosszú két perc mulva kinyílt, a férj belépett s ugyanakkor a lakás másik ajtaján egy sötét alak örült gyorsasággal menekült el. A férj berohan neje hálószobájába, elég jókor még, hogy rajtakapja amint egy férfikalapot akar elrejtteni a szekrényben. A férj kikapja kezéből, belenéz, ott áll névjegye a tulajdonosnak. Megvagy — így szól a vadász örömmel — s másnap két tanut küld a kalap tulajdonosához. Gentlemanek közt nem szokás sokat kérdezősködni, emberünk is szólanul beleegyezett az elégtételadásba. A segédek a legszigorubb föltételekben állapodtak meg, 20 lépés 5—5 lépés avance-szal, háromszor golyóváltás. Megjelentek a harcztéren, a pozsonyi vasutállomás közelében, egy kis erdőben. Hanem a párbaj előtt az ellenfél egyik segéde meg is szeretné volna tudni, hogy miért van ez a súlyos párbaj, mert ő holmi csekélységért egy embernek az életét sem veszi magára. Hát azért, mert az ellenfél, — mondjuk — Y., a tilosban vadászott. „Lehetetlen, mondja a segéd, velem volt akkor Bécsben, s nem mozdult oldalam mellől. Jótállok érte!“ A négy segéd a párbajt be akarta szüntetni, annyival is inkább, mert Y. ur, az ellenfél kijelenté, hogy az ő kalapját egy vacsora alkalmával kieserítették, abban a fatális órákban tehát az ő kalapját találhatták ugyan meg, de akkor nem ő viselte. A kihívó bőszerű azonban követelte a párbajt, (különben is dühös lévén az igazi ellenfél kisiklásán) mert ha a kihívott fél, Y. ur nem lenne a második imádója nejeinek, akkor nem fogadta volna el szólanul a kihívást. A párbaj persze abban maradt, de fölötte most egy becsületbírószág tanácskozik.

* **A megcsalt királyné.** Erzsébet királynénkat néhány nap előtt Alexandriából arczátlan módon megcsalták. A miramare yachtton Korfuban a kikötőbe érkezett, ahol az éjt a fedélzeten töltötte. Másnap a parton sétált és megérkezésének híre csakhamar elterjedt a városban. Két örménynek erre ravasz terve támadt; egy Abukirban talált Izisz-szobrot kínáltak vételre a feleséges asszonynak. Úgyes manővrozással éppen utjába jöttek a királynénak és mutogatták a szobrot. A királyné hallott róla, hogy Abukirban mily érdekes ásatások folynak; az örmények nagy sváddal beszéltek és végre 10,000 frankért tudták a „leleten“. Meg is kapták a pénzt aranyban. De még aznap megtudta a királyné, ki egy franczia szakértőt hallgatott meg, hogy a

szobor másolat, mely legfeljebb 150 frankot ér és melyhez hasonló naponta vásárolható Alexandriában vagy Kairoban. Az esetet feljelentették a rendőrségnek, de a tetteseknek semmi nyoma. A királyné másnap elutazott Alexandriából.

* **A szalacsi jósasszony.** Debreczenben is sokan és jól ismerik ezt a híres jvas asszonyt kit mint modern Pythiát mutatja be a „Ref. lapja“ olvasóinak. Lakik Biharmegyében Szalacson, r. k. vallásu, férjezett, gyermekes asszony, — megmondja a multat, jövőt, — beszél a halottakkal, azok szellemével. Eljár a pócsi bucsura s ő hozzá eljárnak messze földről a lélek-kórosok. Szabolcsvármegyében van olyan község, ahol alig található már ember, aki ne lett volna a szalacsi asszony vendége. Volt már a király előtt is. Megmondta ő felségének, hogy a királyfi nem halt meg, hanem ott kint mutat a muszka császár udvarában s csak egy viaszbabot temettek el helyette. A király aztán elbocsátotta s jól megajándékozta, hogy ne szóljon erről senkinek. Van a madai uton egy homokdomb. Arról azt mondta a szalacsi asszony, hogy abban két kád arany van elhelyezve, de ahhoz csak úgy férhetnek hozzá, ha előbb embert ölnek értte... S már többször ásták meg a dombot pénzvagyó emberek. Multkor nehányan kimenték egy nagy hosszú furóval éjfélok és elkezdtek furni a homokdombot és egyszer csak megkocczan a furó vége... de ime temérdek apró gyermek kezd sivalkogni s nehány kecske dühösen előront s neki esik az embereknek, el kellett futniok, meg sem álltak, vissza se néztek hazáig. Most aztán jelentést tettek ő felségének, hogy vétesse fel azt a kincset. Ő felsége kirendelt egy ezred katonát, a hozzáértő bányászokat, hogy vegyék fel a kincset. De ha nem lesz kincs, meg van ígérve a szalacsi asszonynak, hogy fejét veszik. Csakhogy nem fogja ám el annak a nyakát semmiféle pallos! Így beszélik e dolgot nagy vidéken. Hogy hiszik-e? már hogy ne hinnék, mikor a szalacsi asszony mondta. Nincs ma annál tudósabb próféta a kerek világon! Hiszen megmondta Mitrúnának is, hogy az ura hogy halt meg, mi volt az utolsó szava és hogy a lelke már átuszott a nagy vízen. Megmondta Janónak is, hogy a felesége lelke az asztal alatt van, s mikor az asztal egyet recscsen, hát a felesége szól közbe, mert nem szereti, amit csinál. Szolgáltatson azért hét misét a pócsi papokkal, s kiszabadul a lelke az asztal alól. Van olyan község, hol a pap már kihirdette a templomban, hogy a ki Szalacsra megy, azt sem meg nem gyóntatja, sem el nem temeti. Annnyira jártak hívei a szalacsi asszonyhoz. Sok volna azt mind leírni, amit erről a szalacsi asszonyról beszélnek. De elég ennyi mutatoul. Most csak azt kérdezzük, írja az idézett lap, elnézi-e az illetékes polgári hatóság ezt a szalacsi bucsujárást? eltűri-e, hogy tovább terjedjen ez az ostoba bigottéria?... hiszen akkor hiába költ az állam milliókat a népnevelésre, ha egy asszony tönkre silányítja egész nagy vidéken a papok és tanítók munkáját!...

* **Házassági ígélet.** Ez a két szó meglehetősen ártatlanul hangzik ugy általában, mint külön-külön is a kisasszonyok előtt, mikor előáll vele olyan gavallér, a kit igen szívesen fogadnának férjül. Alapjában véve azonban ez a két szó veszedelmesebb, mint bármilyen csókolni való bajusz, mint bármilyen darab arany és mint bármilyen szívhez szóló bariton-hang. És ha a kis káté legelső sora szerint széttekintünk a nagy világban, hogy mit látunk magunk körül, hát bizony azt látjuk, hogy sem a csókolni való bajusz, sem a nagy darab arany, sem pedig a szívhez szóló baritonhang nem ejtett annyi csorbát a leányerkölcsön, mint maga a házassági ígélet. Ez pedig azért van így, mert a lányok szeretik bár a bajuszt is, az ékszeret is, meg a baritont is, de legnagyobb, legvégső vágyuk mégis a férjhezmenés. Különösen a szegényebb körökben, a hol a hozomány-vadászokból nem válik férj. Igen sok tisztességes leányon esett az már meg Magyarországon (különösen a vidéken) hogy a neki is tetsző csinos fiu esdeklő szavára, szerelmi suttogására nem lágyult el, hogy az ékszerekkel, pénzzel történt kísértésnek ellenállt, de férjhezmenési vágyában, számításában könnyű szerrel elbukttatta az a férfi, a ki házassági ígélettel állt elő. A csábításnak ez a

módja rendkívül általános és ezer számra akad komisz fráter, a ki előnyös vagyoni helyzetét a leány-erkölcs rovására úgy aknázza ki, tudván jól, hogy a házassági ígéret semmire sem kötelez és hogy a ferde erkölcsi felfogásból kiindulva, még csak meg sem itélik. Ezekre a lelketlen urakra azonban a közel jövő nem igen kecsegtető, mert a büntetőtörvény tervezett módosítása alkalmával aligha nem a torkukra teszik a kést. A budapesti ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése ugyanis elfogadta azt a tervezetet, hogy „a tisztességes hajadon nőnek házassági ígérettel történő elcsábítása mint bűncselekmény büntetessék.” Most azután már csak az kívánatos, hogy ez az indítvány törvény is legyen és vége szakadjon ennek a csábítási módnak, a melyet a törvény majdan csak az okos özvegyasszonyokkal szemben enged meg hallgatagon.

* **A szép asszony regénye.** Az orleansi hercegről a párisi lapok nagyon érdekes kis kulissza mögötti történetkét mondanak el, mely nem szól kevesebbről, mint arról, hogy miképpen utasította ki az orosz csár a fiatal herceget Pétervárról. A dolog úgy történt, hogy Melba asszony tavaly télen Pétervárott az orosz udvari operában vendégszerepelt és az orleansi herceg természetesen ott is kísértő árnyéka volt a szép szőke énekesnőnek. Egy este Melba asszony „Faust”-ban Margarétát énekelte, mikor egy nagyobb áriája után a földszinti első sorban egyszerre csak feláll egy fiatal ember, a ki lelkesülten kezd tapsolni. Az előadás a csár is ott volt s az orosz etiquette szerint, ilyenkor a csár szokta megadni a jeit a tetszés kifejezésére s míg a csár nem mozdítja meg a tenyereit, addig a közönség sem ad kifejezést tetszésének. A csár rögtön tudakozódott a dühös tapsoncok kiléte felől s rögtön utasította egy szárnysegédét, hogy keresse fel a fiatal embert, a ki nem volt más, mint az orleansi herceg és szólítsa fel, hogy hagyja el rögtön a színházat. A herceg vonakodott a szárnysegéd felszólításának eleget tenni és azt jegyezte meg, hogy miután kifizette jegyét, ez a hely az előadás végéig az övé. A csár küldötte azonban nem tágitott, mire a herceg elhagyta helyét, de azt mondta: „Rögtön személyesen fogok a csártól bocsánatot kérni.” Ezzel a csár páholya felé ment, de az ajtó előtt egyik nagyherceg feltartóztatta és udvarias hangon, de ép oly határozottan felszólította, hogy — ne folytassa utját. Másnap az orleansi hercegnek a csár egyenes parancsára el kellett hagynia Pétervárt. — Melba asszonyról azt írják Palermóból, hogy Diorgi ismert olasz impresszárió, a ki nagymestere a rekliámnak, a Politheama Garibaldi palermói színházhoz szerződtette.

* **Kossuth Lajos** czim alatt Boross Vilmos fővárosi hirlapíró tollából egy új történeti regény jelent meg. E mű, melyet Rubinstein Izidor budapesti könyvkereskedő, mint e mű kiadója, hozzánk is beküldött s már első füzetét igazolják, hogy eredeti történeti adatok alapján úgy iratott meg a regény, hogy érdekfeszítő tartalmával a könyvpiacra elterjedt rémregény füzetekét kiszorítsa. A regény 10 kros füzetekben jelenik meg s így lehetővé van téve, hogy mindenki megszerezhesse. A műben egy érdekes történeti regényt élvezhet az olvasó s így bátran ajánljuk annak megszerzését.

Városi ügyek.

A városi közgyűlés határnapja felett a tegnapi tanácsülésen, melyen gróf Drégényfeld József főispán elnökölt, végérvényesen határoztak. A közgyűlés e szerint november hó 26-án fog megtartani, melynek tárgysorozatán tegnap is dolgozott a városi tanács. Még egy tanácsülés a jövő héten hétfőn lesz, amikor a közgyűlési tárgyak meghatározásában is végérvényesen dönt a tanács.

Adóleírás. A város adóügyi osztálya megkereste a rendőrfőkapitányságot, hogy a hadmentességi adóval több évekről hátrányban levő helybéli 292 lakos vagyoni helyzetéről felvilágosítást nyújtson, mit a megkeresett hivatal teljesített is s a 292 adóhátalékos közül csak egyre nem mondatik, hogy — fizetése képtelen. Annak is a mellé k foglalkozása — napdíjasság.

Rendelet a hatósági orvosok ellen. Rendeletet bocsátott ki Szápáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter a hatósági orvosokhoz, hogy ezentúl minden szabadságolás vagy nyugdíjazás alkalmával az illető egyén betegségét úgy írják körül, hogy azt még a laikus is megérthesse. A tudományos kifejezések használása ezentúl szigorúan tiltva van.

A ménes szervezését magában foglaló nagyfontosságú ügy véleményezés végett kiadott Bészler Lajos városi tanácsnoknak, akitől ismét a gazdasági bizottság s onnan a tanácsülés, esetleg a közgyűlés elé kerül, ahol a nagyfontosságú s a gazdaközönség által kimenneleiben érdeklődéssel lesett ügyet végleg eldönteni fogják.

A népösszeírásra eddig 80 összeíró jelentkezett, kik között nagy számmal vannak a felsőbb tanuló ifjuság tagjai. A jelentkezési határidő holnapután lejár, a kik tehát még óhajtanának, mint népösszeírók felvétetni, jelentkezhetnek Körner Adolf városi tanácsnoknál.

Honvédek segélyezése. Az országos honvédegyesület elnöksége, 1848-ban szolgált Debreczenben tartózkodó honvédeknek segélyt küldött Debreczen városa polgármesteri hivatalához. Az egyesület által kijelölt honvédek, a polgármesteri hivatal által behivatott s ma délelőtt osztották ki közöttük a segélyeket. Egy-egy honvéd 8—10, sőt 20 frtot is kapott.

Gyermekek beoltása. Debreczen városi tisztifőorvosa Dr. Szárváry Lőrincz betérjesszette a városi tanácshoz azt a terjedelmes kimutatást, mely a kerületi orvosok által eszközölt védhímlő beoltásokról szól. Eszerint Ujházy Károly 908 első oltást végzett s mind sikerült. Ujra oltást pedig 91-et s azok is sikerültek. Dr. Balkányi Ede 354 első oltást és 142 újra oltást végzett sikerrel. Dr. Kenéz Gyula 122 első oltást, Dr. Kovács Albert 47 első, 15 újra oltást végeztek a legszebb sikerrel. A statisztikai kimutatás szerint tehát 1431 első oltás, 248 újra oltás, 1679 jó sikerű oltás végeztetett el. A kerületi orvosok díja ezért 162 frt 75 és 1/2 krt tesz ki.

Kritikus napok.

Falb Rudolf tanár tegnapelőtt este Bécsben érdekes felolvasást tartott a kritikus napokról. Mikor Falb tanár 1875-ben először fejtegette ki a kritikus napokról szóló teóriáját, a tudományos világ szárazos mosolylyal hallgatta végig érveleseit. Egy sorba helyezték teóriáját azokkal a jövődölésekkel, a melyeket a vén asszonyok a bekövetkező háborúról és éhínségről, koleráról és a világ végéről mondanak. Még csak annyifáradtságot sem vettek maguknak, hogy Falb teóriájának a tudományos alapját megvizsgálják. Pedig ha ezt megtették volna, csakhamar észrevették volna, hogy Falb tulajdonképen semmi újat sem fedezett fel. Csakis annyit tett, hogy az évezredek óta megállapított fizikai és csillagászati tételekből matematikai pontossággal le származtatta a következményt. Vagy pedig, hogy a természeti tüneményeket visszavezette okozatukra.

Tizenhat év mult el azóta, hogy a berlini tudós a nyilvánosság elé lépett s azóta a szakörökben óriási változás állott be. Falbot nem tartják többé eszelősnek, teóriájának minden nap több hívője akad s éppen azok, a kik egykor figyelemre sem méltatták, a csillagászok és a metereológusok ma az ő tanainak leglelkesebb hirdetői. Falb mellett beszél a siker. Jövődölései egytől-egyig beteljesültek. Teóriája, hogy a „kritikus” napokat előre lehet megállapítani, a bekövetkezett események által, elannyira igazolatott, hogy a teóriái igazságáé bizonyultnak tekinthető.

Falb az ő teóriáját a következő alaptételbe foglalja össze: A nap és a hold vonzó ereje oly befolyást gyakorol a létretegeknek a mozgására, hogy a paszatszeleknek két nagy főáramlatát meggyorsítják és kiterjesztik.

Ez a tétel a Falb teóriájának a magva s a probléma megoldásának az általános kulcsa; minden, a mi ebből következik, ennek a tételnek a matematikai következménye. Maga a tétel pedig ugyanazon az elven alapszik, a melyen ősidőktől kezdve a tengernek apálya és dagálya alapul. Az apályt és a dagályt az a vonzeró

idézi elő, a melyet a nap és a hold a tengerre gyakorol. Falb e két égitestnek a hatását átviszi a légtengerre, a föld bensejében levő izzó, folyó anyagra és a föld üregeiben elzárt gázokra.

A paszatszeleknek két főirányát tehát a napnak és a holdnak hullámzást okozó ereje gyorsítja. A két főirányok a meggyorsítása pedig nagyobbá teszi közöttük a hőmérsékletnek és a nedvességtartalomnak a különbözetét s azokat a kör alakú forgókat szüli, a melyek ott képződnek, a hol nemrég meleg, emelkedő hőmérséklet iránti tendencia nyilvánult. Ilyen tendencia leginkább északnyugatra Európától a golf-áram közelében keletkezik, a hol tényleg gyakori a depresszió. Ezek a hőésések irányítják azután Európa időjárását. Ez az oka annak, hogy a rossz időjárás mindig Angolországban át jó Európába.

Ha az áramok találkoznak, akkor a hőmérséklet és a nedvesség különbsége annál nagyobb és annál erősebben hat s eső, hó, villámlás, forgó szelek által jut kifejezésre. Ez megmagyarázza egytúttal azt is, hogy miért gyakoribb azokon a napokon, a melyeken a holdnak a vonzereje nagyobb, tehát a kritikus napokon, az eső, hó és a zivatar. Falbnak azt a következtetését, hogy a hold vonzereje gyorsítja a légkörnek a hullámzását, beigazolták legujabban, a golf-áram vidékén tett tanulmányok és vizsgálódások. Azt tapasztalták, hogy a golf-áram annál erősebb, minél inkább közeledik a kritikus nap s hogy ez a nap a legerősebb. Hasonlóan a hamburgi csillagvizsgálóban, s ettől függetlenül a nagynevű áacheni meteorológus, dr. Mayer, a legujabb időben azt a felfedezést tették, hogy a légsúlymérő mindig telihold idején esik legmélyebbre, mikor esik, vagy havaz, azért ez a fizikai törvény is a Falb teóriáját igazolja. Ez egytúttal tudományosan igazolja azt, a néphitet, hogy a hold hozza a rossz időt.

Falb meg erre az évre jövődölt egy kritikus napot, még pedig november 16-át. Erre az időre Falb még a mult évben úgy állapította meg az időjárását, hogy a rossz időjárás már november 9-én veszi kezdetét. S az Atlanti-tengeren, az Angolországban, a La Manche-csatornán és a Franciaországban november 9-ike óta uralkodó nagy viharok tényleg ismét igazat adnak a Falb teóriájának. Hogy Falb a legközelebbi két nagy kritikus napot 1892 márczius 28-ára és április 26-ára állapította meg, azt a mult számunkban már közöltük. Azt is, hogy Falb a legközelebbi vizözönt 6400-ra Krisztus után teszi.

Érdekes, a mit Falb a vizözönről mond, hogy bebizonyítsa, hogy minden 10.000 évbeu visszatér a jégkorok és a vizözön. Ugyanis a legrégebb kulturnépeknél nyomát találni annak a hitnek, hogy minden tizezer évben vizözön van. A tatárok és az arméniaiknak ezt a tizezeréves ciklust „van”-nak nevezik. A régi egyiptusiak, khinaiak, rómaiak és görögök „fönix”-periodusnak nevezték el. A „van” szó a khinai nyelvben tizezeret jelent, és szanszkrit nyelvben vizet. A fönix madár pedig a hieroglifekben mindig a „nagy viz”-jelképpel összekötve fordul elő.

Ez a Falb teóriája. Kezdetben kikacagták, most meghámulják. Pedig az egész nem egyéb, mint a — Kolumbus tojása.

A Bárány-fogadó.

Budapest, nov. 17.

X. ur, a ki már nem egészen fiatal, de talpig lovagias ember, egyedül utazik egy nagyon csinos asszonykával, Hatvanról Budapestre.

Vasuton az ember nagyon könnyen köt ismeretséget és Aszód körül X. ur már nagyon jó barátságban van a menyecskével, a ki rendkívül kedvesen tud csevegni. Mikor Budapestre érnek, X. ur pödör egyet azon a helyen, a hol valamikor a bajusza volt és esdeklő hangon megkérdezi a menyecskétől, hogy hol láthatja őt vizönt.

Az asszonyka, a ki X. ur bókjait nagyon kiállhatatlanoknak találta, furfangos mosolylyal megsugja neki, hogy a jövő héten Lugosra utazik, a hol a „Bárány”-fogadóban fog lakást venni. Csak tudakozódjék a portánál Z. doktor-né után.

X. ur a jövő héten már a lugosi „Bárány”-fogadóban van és várja a doktor-nét.

Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, X. ur a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap. A levélkéből megtudja, hogy a kis doktornénak hirtelen el kellett utaznia, azonban öt nap múlva Miskolcra lesz a „Bárány“-fogadóban.

X. ur öt nap múlva a miskolci „Bárány“-fogadóban van és várja a kis doktornét. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap, melyből megtudja, hogy a kis doktorné még nem érkezett meg, mert beteg nagynénjéhez kellett utaznia Fiuméba, a hol a „Bárány“-fogadóban találkozni fog vele.

X. ur magánkívül van az elragadtatástól, Fiuméba utazik és lakást vesz a „Bárány“-fogadóban. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni stb. stb. X. ur visszajön a fővárosba, mert a kis doktorné azt írta neki, hogy miután beteg nagynénje már meggyógyult, ő visszatért a fővárosba és szívesen látja X. urat holnap délután 4 órakor.

X. ur másnap délután 4 órakor repeső szívvel rohan föl az első emeletre, a kis doktorné lakásába. Becsönget, takaros szobacizca nyit neki ajtót.

„A doktorné ó nagysága?“ kérdi boldogan.

„Már várja önt uram“ — mondja a cizca és kinyitja az ebédlőbe vezető ajtót.

X. ur belebben az ajtón, abban az édes reményben, hogy a kis doktornéval fog szembeállani. Ki írja le azonban meglepetését, mikor egy meglehetősen mogorva arcú uri embert lát maga előtt, a ki veszedelmesen suhogtat a feje fölött valami szerszámot, mely feltűnően hasonlít a nádpálcának nevezett spanyol kiviteli czikkhez. X. ur szeretne menekülni, a nádpálcás kharub azonban mogorva, de mindamellett udvarias mosolyal rázárja az ajtót. . . . A többi a diszkrétio jótékony homálya fődí.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Naptár Holnap szerda nov. 18. Kath. Odó ref. görög Pál pk. nov. 6.
Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.
Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.
Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn. szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.
A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. e. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.
Színház. Naponként péntek kivételével, este 7 órakor előadás.
November 20. Lejárta a nép összeírásra való jelezésné.
November 22. kereskedő ifjúság egyesületének jubileumi ünnepélyén közgyűlés, az egyesület helyiségben,
November 26. Városi közgyűlés.
December 5. A népszézés kezdete.

— **Királyi táblánk elnökét,** P u k y Gyulát kelkesen ünnepelték Szatmártól, ahonnan tegnap érkezett vissza Debreczenbe. Tiszteletére az ügyvédi kar a kaszinó nagytermében társas-ebédet rendezett, mely méltó befejezője volt a napokban lefolyt ünnepeknek. A társas ebédén bírák, ügyvédek, jegyzők, kir. ügyészek, a kir. közjegyző, a városi tisztviselők, a járási főszolgabíró és a kir. járásbíró stb., mintegy 90-en vettek részt. A pohárköszöntők sorát F a r k a s Antal az ügyvédi kamara elnöke nyitotta meg, poharat emelvén P u k y Gyula kir. táblai elnökért; — utánna S z e n t-K i r á l y i Kálmán kir. törvényszéki bíró, a bírói kar nevében szintén P u k y Gyuláért üritett poharat. P u k y Gyula az ügyvédi karért s annak elnökéért, Farkas Antalért emelt, igen szellemes hangon, poharat. U r a y Géza Puky Gyuláné, a hölgyek kiváló szellemes alakját köszöntötte fel. B o s z ö r m é n y i Károly polgármester Puky Gyuláért, T o p p e r c z e r Gyula szintén Puky Gyuláért; — majd P u k y Gyula igen szép beszédben Szatmár városáért, a mely mellett van az igazság a székhelykérdésben, kívánva, hogy a vármegye székhelye mielőbb Szatmárra áttéssék. S t o l l Béla szintén Puky Gyuláért, majd K e l e m e n Samu a jegyzők és joggyakornokokért, a jövő remé-

nyeiert, D o m a h i d y Sándor a n.-bányaiakért, S t o l l Domahidy Sándorért emelt poharat. — Végre P u k y Gyula kir. táblai elnök biztositva a bírákat jó indulatáról, ezekért üritett poharat. A társaság kedélyes hangulatban együtt maradt Bunkó zenéje mellett 5 óráig. A kir. tábla elnöke, mint a Szamos írja, szellemi fensősége és szívjósága által — nagy hódítást tett a szatmáriak közt.

— **Papválasztás.** Vármegyénk egyik népes ev. ref. egyháza, a c s e g e i, vasárnap választotta meg lelkészét. Öt jelölt volt, de a szavazat két jelölt közt oszlott meg. A többséget B e r t a l a n Gábor ottani helyettes lelkész nyerte meg, S z a b ó János h-m.-vásárhelyi káplán, Szabó János esperes kitűnő képzettségű fia ellenében. Bertalant, mint régi segédlelkészeket szerették meg a csegeiek.

— **Zászlószentelés.** A munkás betegsegélyező egyesület debreczeni fiókja szép ünneppélyre készül. Saját külön díszlobogót készített magának s annak ünnepélyes felszentelését a jövő évi május havára tűzte ki. Az alapra, melyből a zászló készítése eszközöltetni fog, több mint 300 frt gyűlt már egybe. A rendező bizottság megválasztása céljából értekezletre gyűlnek közelebb egybe s majd a megválasztott bizottság teszi meg intézkedéseit arra nézve, hogy milyen fényvel legyen az ünnepély rendezve. A zászlószentelési ünnep egyik legfontosabb részét, a szegkésztést és a névsor összeállítását is közelebb fogják megállapítani.

— **A Margit-fürdő ártézi kutjának** furási munkálatai néhány nap óta szünetelnek. A furáshoz szükséges anyagok, csövek a kellő időben nem érkeztek meg, de mihelyt azokat megküldik, az ártézi kut furását ismételt folytatni fogják.

— **Halálozás.** Lőrincák László ékszerész érzékeny vesztésé suttogta. Édes anyja özv. Lőrincák Mihályné életének 71-ik évében elhunyt. A család a gyászestéről a következő gyászjelentést adta ki: Lőrincák László és nóm Szecey Zsuzsika; gyermekeink: László, Ilona, Erzsébet és Gizella; Lőrincák Julianna, férjem Tarcsay Lajos és gyermekeink: József, Lajos, Zoltán, Irma, Kálmán, Rózsika, Mihály és Károly; nemkülönben a boldogultnak testvérei és több közeli rokon nevében is, fájdalmas szívvel tudatjuk kedves jó édes anyánk, anyósunk, nagyanyánk, testvérünk és rokonunk néhai ö z v. L ő r i n c s á k Mihályné szül. Csala Zsuzsanna asszonynak folyó 1891. évi november hó 16-án, reggeli 8 órakor, öt napi súlyos betegség után, életének 71-ik évében történt elhunytát. A boldogultnak földi részei e hó 18-án délután 2 órakor, előbb Czegléd-utca 46. sz. alatti saját házuknál, majd a czegléd-utcai ev. ref. új templomban tartandó rövid egyházi szertartás után, a czegléd-utcai sarkterben tetetnek örök nyugalomra. Mely gyászos alkalomra rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket tisztelettel meghívjuk.

— **Huszonöt éves jubileumi ünnepélyére** nagy szorgalommal készül a kereskedő ifjak önképző egyesülete. Az ünnepély élén álló rendező bizottság megválasztása a közgyűlésen fog megtörténni. A közgyűlésre vasárnap délelőtt gyűl egybe az önképző egyesület ifjúsága a főtéri C s a n a k-házban lévő egyesületi helyiségében.

— **Rókaavadászat a padláson.** Róka találkozik elég Debreczen városában is, persze két lábú; de olyan igazi róka, mely a csirkét nem súlve, hanem nyers állapotban szeresse, csak éppen tegnap tévedt be valahonnan egy hatvan-utcai ház padlására. Panaszkodtak is a lakók, hogy a padláson következetesen fogynak a csirkék s olyan rendszeres a hiány, mintha valaki abonnált volna rájuk és naponként bizonyos számot elfogyasztani belőlük. — Eleven és holt lesek lőnek vetve, melyek egy ideig eredményre nem vezettek; tegnap azonban az a rémhír terjedt el a házban, hogy a padláson róka tanyázik. Erre valósgos hajtóavadászat történt a padláson, mely semmi másban nem különbözött a hivatalos rókaavadásztól. mint hogy a hajtók nem lóháton és nem vörös frakkban működtek. Ennek dacára délután 4 órakor megfújták a hallalít és nagy diadallal hozták le az oldalba tapintott, sunyi csirkefogót a padlásról. A vörös frakkos róka bácsi nemsokára kitömött állapotban fog minden rókák elrettentésére tanúságot tenni arról, hogy legjobb a rókáknak csak otthon maradniok a maguk pinzelakásában s éppen nem egészséges a magasba kívánczolniok.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalommal tudatjuk felejthetetlen jó édes atyánk, nagyatyánk MAYER MÁRTONNAK folyó évi november hó 16-án reggeli 5 órakor, 93-dik évében végelgyengülésben bekövetkezett gyászos kimultát. A megboldogult földi részei folyó hó 18-án délután 3 órakor, a nap-utczai 2496. számú háztól fognak, a róm. hath. szertartása szerint, a szentannai temetőben örök nyugalomnak átadatni. Az engesztelő szent-mise áldozat csütörtökön 19-én d. e. 9 órakor fog az egek Urának bemutatatni. Mely végtilszteletr rokonainkat, barátainkat s általában ösmerőseinket s a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. November 16. M á y e r Ferenc, M á y e r József és neje gyermekeivel, M á y e r Sándor és neje gyermekeivel, M á y e r Béla és neje, özv. M a c h e r M á y e r Paulina és gyermekei.

— **Gr. Dégenfeld József** főispán, a tegnap esti vonattal Budapestre utazott hivatalos ügyekben. Holnap azonban már a hajnali vonattal hazaérkezik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Városunkban felállítandó tornacsarnok építési költsége fedezésére a minden nemes cél előmozdításánál első közt szereplő tekintetes C s a n a k J ó z s e f ur 100 frtot adományozott. Midőn e becses adományért egyesületünk nevében hálás köszönetemet nyilvánítom, azon reményemet fejezem ki, hogy egyesületünk több ily áldozatkész honpolgár segítségével a rég nélkülözött csarnokot rendelkezésükre mielőbb átadhajta. Debreczen, 1891. nov. 17. N a g y Ferenc, tornaegyesületi elnök.

— **Amerikai szállóveszsző.** B e t h l e n gróf földművelésügyi miniszter a filokszéra által elpusztított szállók gazdáihoz a törvényhatóságok utján felhívást intéz amerikai és másfajta, a filokszéra ellen inkább biztositott szállóveszszők beszerzése iránt. A minisztérium Franciaországból s i m a veszszőket hozat, olyanokat, melyek az országos filokszéra bizottság által leginkább ajánlatnak és pedig a legolcsóbb egyszerű fajtát, ezrét 8 frtért, m a d e i r á n a k ezrét 14 frtért utánvétel mellett. Ezek nem gyökeres veszszők, de ilyeneket is lehet hozatni. Ugyszintén módot nyújt arra, hogy a kiknek Magyarországon amerikai fajta eladni való veszszőjük van, jelentsék be a miniszternél a mennyiséget december 1-ig, a meddig a francia veszszőkre is a megrendelések elfogadhatnak. Az a különös azonban, hogy a külföldről behozandó veszszőknek sem mennyiségéért, sem minőségéért a minisztérium felelősséget nem vállal, míg a magyar gazdák által áruba bocsátandó veszszőkért erkölcsi és anyagi felelősséget kíván.

— **Az ifjúság köréből.** A joghallgatók önképző-köre, holnap szerdán délután 6 órakor tartja e l s ő r e n d e s közgyűlését, a melyen az elnöki megnyitó után P u k y Endre 4. é. jh. és H a r c s á r Géza 4. é. jh. fognak felolvasni, — szónoklatot pedig V a r g a Lajos 1. é., S z a b ó László 2. é. joghallgatók tartanak. — A C s o k o n a i-k ö r dicséretet érdemel azon tettéért, hogy az akadémiai ifjúság részére 25 darab ingyen jegyet szolgáltatott, hogy ezáltal a szegényebb hallgatóknak is részt lehessen venniök az ünnepélyen, melyről különben anyagi körülményeik miatt elmaradtak volna.

— **Erművészeti mutatványok a karzaton.** P a p p József kőműves nagyon büszke volt arra, hogy ő nem egy könnyen szédül el a magasban. Rögtönzött is tegnap este a színház karzatján egy szédületes mutatványt, úgy hogy a közel állók minden pillanatba attól tartottak, hogy P a p p József egyensúlyt vesz és lezuhan a közönség közé. A közelben álló rendőr észrevette P a p p József szédítő működését s jóakarattal figyelmzettette is. Rosz néven vette ezt P a p p József, s még össze is kocczant a rendőrrel, úgy hogy most főkapitányi engedély nélkül történt szédítő kihajlásaiért s a rendőrrel való gorbabaskodásáért megfogja a rendőrség büntetni.

— **A kórház halottas kamrája** néha hosszabb időn át áll üresen, néha pedig egyik hullá a másik után kerül, a rozszant fa asztalra. Napok óta a szerencsétlenül járt emberek hullája, majd az öngyilkosoké kerül oda. Elyan hely ez, amely bizony halottas kamrának is borzasztó s h a n e m tudnák hogy az új kórház modern igényű berendezésével erre is sulyt fektetnek, lehetetlen volna szó nélkül hagyni, hogy ezt a helyet halottas kamrának használják. A jelenlegi kórház miserebilis épületi viszonyai ellen sokat be-

széltek, sokat irtak, ez mind meg szűnik, mihelyt az új közkórház, mely Péterfia végén épül, átadható lesz a használatnak.

— **A letartóztatott kivándorlók,** kiket a debreczeni vasúti állomásnál sikerült a rendőrségnek tizenkilenc fiatal ember személyében letartóztatni, Zemplénmegyébe kényszer utlevéllel küldettek vissza. Most aztán megérkezett a debreczeni rendőrséghez az átirat, melyben értesítetnek, hogy az atyafiak szerencsésen megérkeztek az Amerikába való kivándorlás óhajáról egyzersmindenkorra letettek.

— **Tilos a dohányzás.** Egy vidéki kishivatalnok nem tudta azt, hogy a debreczeni színházban tilos a dohányzás, mert hát náluk így esik meg duplán a színházi élvezet. Rá is gyújtott egy kőrmönfont cigarettára, de emiatt szörnyen meggyűlt a baja a rendőrséggel, a hol szigoruan meg fogják büntetni.

— **Ne bántsd a magyart.** Azt se tudta Goldschmied Salamon, hogy a kis magyar gyermeket nem szabad bántani. Bejött valamelyik közeli faluról s a város alatt egy csapszékben jól elvert egy kis fiút, amért az tréfálkozott vele. Goldschmied Salamont, amiért magának volt bírja, megbünteti a rendőrség.

— **Talált buda.** Hiába gondolta szegény Jereimias József gyepmesteri legény, hogy ő rá is ráferne az a buda, a mit a csapókertről talált, hiába gondolta, hogy mégis buda a buda; de csak uralkodott magán s bevitte az első kerületi rendőrséghez, ahol tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti.

— **Elveszett** még pedig egy remontoár óra ezüst felhuzója. A megtaláló jutalmat kap a III. ker. rendőrségnél.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségnél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitz porok” bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött. Minden gyomorerősítő és vértisztító közt egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító általa Bécs, I., Tuchleuben 9. — A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Színház.

* **A párisi gigerliket** tegnap harmadszor adták ismét szép számu közönség előtt, mely jól mulatott a tánczos némajátékon. Ezen a héten még kétszer adják ugyanezt, pénteken és szombaton, de már ekkor nem a Nőnövelde-vel, hanem a Tiz leány, egy férj sem, operettel. Ez a változás helyes; sőt ha a némajáték még többször is műsorra kerül, ajánljuk a művészettség figyelmébe, hogy a műsor változatossága érdekében a Párisi gigerlik-kel együtt egy-egy szellemes francia vigjátékot is lehetne játszani.

* **A villamos szökökut** bemutatása pénteken lesz. Ekkor a Párisi gigerlik némajátékkal a Tiz leány, egy férj sem operettet adják és a szökökut a kert dekorációban lesz a színpadon. Az egész egy nagy vízmedence bádógból, melyet kasirozott márványmedence övez. A víz sugarakat nyolcz cső lövelli szét s ezekkel a legfantasztikusabb vízfigurákat és játékokat lehet bemutatni. A medence alján üveglap van, ezen keresztül tör a villamos fény, mely az üvegen át kápráztató szivárványszínekben csillogtatja a szökökut vízugarait.

* **Serédi Sarolta Debreczenben.** Leszka y András budapesti utjának egyik főczélja, mint értesülünk az, hogy személyesen érkekezék Serédi Saroltával, a Berlinből hazaérkezett művésznővel, akit Réthy Laura primadonna mellé énekesnőnek óhaját szerződöttetni a debreczeni színházhoz.

* **E. Kovács Gyula** a kolozsvári nemzeti színház tagja, a kitűnő tragikai művész, ma reggel városunkba érkezett, hogy este elszavalja a Csokonai-kör felolvasó ülésén ünnepi ódáját. A nagy művész holnap visszatér Kolozsvárra.

* **Heti műsor.** Szerdán nov. 18-án A madarász, nagy operette, hatodszor. Csütörtökön, nov. 19-én A könyvtárnok, vigjáték. Kiss Irén k. a. fölléptével. Pénteken, nov. 20-án A párisi gigerlik, vagy botrány a törvényszék előtt, némajáték és Tiz leány, egy férj sem, operette; a villamos szökökut bemutatása. Szombaton, nov. 21-én: A párisi gigerlik, és Tiz leány, egy férj sem. Vasárnap, nov. 22-én Illés mester, Madarász Ernesztin új népszínműve, itt először.

b a t o n, nov. 21-én: A párisi gigerlik, és Tiz leány, egy férj sem. Vasárnap, nov. 22-én Illés mester, Madarász Ernesztin új népszínműve, itt először.

Közgazdaság.

— **Rémület a bécsi tőzsdén.** A lengyel klub tegnapi ülésének végén Javorski elnök közli a klubbal, hogy annak parlamentarizmus bizottsága azonnal a „Wiener Tagblatt” tegnapi esti kiadásának megjelenése után megczáfolta annak híret azon beszélgetés tartalmáról, mely állítólag a klub elnökének ő felsége által kihallgatáson történt fogadtatása alkalmával folyt. Tekintettel a „Wiener Tagblatt” ma reggeli számában foglalt azon megjegyzésre, hogy a szerkesztőség legilletékesebb részről történő kérdésre kész volna közelebbről megjelölni azon forrást, melyből a lap azon hamis hírt merítette, kijelentette Javorski elnök, hogy ő, kinek mindenekelőtt kötelessége megóvni a klub becsületét, tudomásul veszi a „Wiener Tagblatt” ezen megjegyzését és kötelességének tartja ezen usque ad finem kipuhatólni. A klub egyhangulag hozzájárult az elnök kijelentéséhez és tudomásul veszi azt.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest nov. 15. Buzát ma mérsékelten, kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt csendes irányzat mellett 20.000 métermázsza változatlan áron. Egyéb gabonaműveken csekély üzlet. Határidők jegyzése: Buza tavaszra (1892-re) 11.47—11.49 frton. Tengeri 1892. máj.—jun.-ra 6.32—6.34 frton. Zab tavaszra 6.69—6.71 frton. Káposztarepce aug.—szept. 14.25—14.35 frton. Kötött: Buza tavaszra 11.53—11.55 11.44—11.53, tengeri (új) 1892. máj.—jun. 6.37—6.32—6.34, zab tavaszra 6.68—6.77—6.73 frton. Hivatalos jegyzések d. u. 2 ó r a k o r: Buza tavaszra 11.51 pénz, 11.53 áru. Tengeri 1892. május—juniusra 6.33 pénz, 6.35 áru. Zab tavaszra 6.73 pénz, 6.75 áru. Káposzta-repce 1891. aug.—szept. 14.40 pénz, 14.50 áru. Hivatalosan felmondott: 1200 mm. szilva, november 19-én leendő átvételre.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése november 15-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 46.—47.— krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 46—46½. krig. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 48½.—49.— krig. Fiatal köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 48—49. krig. — Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 46½, 47½. krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45.—47.— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 45.—47.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 45.—46.—-ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) —.— krig. Közép (páronként 250—320 kgr. sulyban) —.— krig. Könnyű (pkint 250 klgr terjedő sulyban) —.— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 46.—47.— krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 45½.—46½. krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 44.—46.— krig.

Sertéslelészám. 1891. év nov. hó 12-én volt készlet 124.950 db, 1891. nov. hó 13-án felhajtott 1995 drb, 1891. nov. 13-án elszállított 2549 db, 1891. nov. 14-én maradt készletben 124.396 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1891 nov. 15.)

Távirati tudósítás.	
Magyar aranyárjádék 4%	102.75
Magyar aranyárjádék 5%	100.25
Magyar papirárjádék %	—
Magyar vasúti kölesön	—
Magyar keleti vasúti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. III. kibocsátás	111.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 104.—	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánáti földtehermentesítési kötvény	—
Temesbánáti földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállódezmaváltság kötvény	—

Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeremény sorsjegy-kölesön	141.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	129.50
Osztárjárjádék papirban	90.—
Osztárjárjádék ezüstben	90.—
Osztárjárjádék aranyban	108.25
1860-iki osztár államsorsjegyek	136.—
Osztár-magyar bankrészevény	1090.—
Magyar hitel-bankrészevény	309.50
Osztár hitelintézeti-részevény	260.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.38
Német birodalmi márka	58.05
London (3 havi váltókért)	118.10
20 márkás arany	11.60

REGÉNY CSARNOK.

Tisztító tűz.

Regény.
A Debreczeni Hirlap számára írta: Divéki.

24

VII.

Baradlai Zoltán sokáig nem volt képes elmozdulni arról a helyről, a honnan mohó szemekkel ibolyaszedő ismeretlen, a bájos leányka után nézett.

Mit érzett, nem tudta volna megmondani. Kezében tartotta a néhány szál ibolyát és maga elé bámult. Nem gondolt semmire, csak merengett a kék mennyboltozaton, rügyező fák, a zöldelő fűvön es gyönyörrel érezte égő arcza közül lengedezni az éles tavaszi szellő frisuvalmát.

A világot se gondolt a szép fiatal leányra. Nem. A szive ugy megtelt valami csodás, megfoghatatlan melegséggel, hogy e pillanatban semmiféle gondolat nem férhetett hozzá.

Olyan volt, mint a gyermek, a ki még soha nem volt kinn a gyermekszobából — és midőn végre kijut a zajos életbe, — nem látja meg a nyüzsgő tömeget, szemé elkáprázik, lélegzete elakad, ugy mered maga elé s nem tudja megkülönböztetni a körülötte levő tárgyakat és embereket.

Baradlai Zoltán is az ő mozdulatlan ámulásában talán azt se tudta egy ideig biztosan, hol van, mi történt vele.

S a mint így ibolyáit gépiesen szagolgtatva a levegőgőtiszta kéjkén andalogott, egyszerre — isten a megmondhatója, hogyan, miért — gyermekkorra jutott eszébe.

Homályosan emlékezett arra a mesés időre. Ugy tűnt föl előtte, hogy hosszú, vállát verő szép szőke fürtjei voltak, bársonykabátot viselt, rózsaszínű selyem ágyban aludt, tömredék játékszere volt s egy angyal jött hozzá mindig, leült melléje játszani, nevetgélni, hemperegni a szőnyegen — ez az angyal bizonyosan az édesanyja volt.

Nem emlékszik az arczára. Csak annyit tud, hogy szép, nagyon szép, nagyon szép volt és nagyon szerette őt. Minden este eljött hozzá, maga fektette őt kis ágyába, addig el nem mozdult onnan, dalolt, mesélt, ringatta, dédelgette őt, míg el nem aludt.

S mily pompás játékszerei voltak! Nem emlékszik, hogy valami kívánsága ne teljesült volna.

Egyszer, valami nagy ünnep lehetett, átvittek őt az utcza nagy terembe, s annak ablakán kinézett. Csoda volt, amit látott. Az utcán hemzsegett az embertömeg. Toporzékoló paripákon szép bácsik ültek délczezen, kevélyen s végig lovagoltak az utcán, pénzt, csillogó ezüstöt, aranyat szórva a nép közé. Csupa arany, gyémánt, kárbunkulus volt a ruhájuk. Nyomukban ismét mások következtek, talpig biborköntösben. Mikor ezeket ő megpillantotta, tapsolta ujjongott és azt mondta, hogy épen olyan ruhát kíván, mint azoknak az ősz bácsiknak volt. Bibornokot öltöztet egy 4—5 éves gyermekfiúcskán! És megkapta mégis. Másnap már ugy játszott a gyermekszobában: biborkalappal a fején.

Máskor meg egy sarkantyus, árvalányhajas cifra szürös alföldi legényt látott, megóhajította a viseletét, ledobta a bibor öltözetet és parasztruhába bujt.

Hát mikor egyszer valahonnan igen-igen sok-sok szép játékot hozott neki az angyal, az édesanya! Volt közte egy szép hintó négy lóva

kocsissal a bakon. Négy ló, kocsis a bakon! Mire való volna mindez, ha nem az ő számára? Ej, haj, ő bizony beleül abba a hintóba. Megpróbálta, de mikor meggyőződött, hogy nem fér bele, akkor kapta magát — rá ült a fényes pléh-hintóra. Ropp! Össze is lapult alatta nyomban. Soha többé azon senki sem kocsikázott.

Aztán arra is emlékszik, hogy egyszer kiment egy nagy kertbe játszani, aztán magával vitte a tűzoltóit is, azokat a pompás gumiból készült törpécskéket, akik nagyszerűen tudtak a létrákon kuszni, mászni, fecskendezték a vizet a háztetőre, szóval igen ügyesek voltak, igazi kis gnómok. Még bele se kezdett a játékba épen, hogy fölállította a házat, melyet a tűzoltók védeni kellett volna, mihelyt ő természetesen fölgújtotta. Ekkor egy sápadt rongyos asszony közeled feléje, karján beteges, összeaszott, száradt kis leánykát tartva. Megszánta a szegény szomorú leánykát, habozás nélkül fölkapta a drága, kedves tűzoltó-játékszert és odanyújtotta a rongyos gyermeknek. De valaki visszatartotta s azt mondta, hogy ilyen szegény kis teremtsenek nem telik öröme a tűzoltó-játékban, inkább adjon neki pénzt, a másik kezébe süteményt, akkor majd fölvidul. Mennyit nevetett azon akkor, hogy van a világon, akinek a pénz meg a sütemény többet ér, mint a tűzoltó-játék!

És most?
Hirtelen sirva fakadt, hangos zokogásban tört ki.
Igen, a szennyben, salakban nevelt, megmérgezett lelkű Baradlai Zoltán, a kalandor, az élet undorától megcsömörlött fiatal ember sirt az isten szabad ege alatt, midőn eszébe jutott a homályos emlékü gyermekkor ragyogó aranyvilága.

Talán amióta Baradlai Dénes volt a tanítója, minden rosszban vezetője, utmutatója, soha nem tudott olyasmire gondolni, hogy ő valamikor tiszta, szeplőtelen, verőfényes életet is él. Kis kis szíve tele volt költészettel, ábránddal, és mind, akik körülvették, gondolatait ellesték, titkos vágyait teljesítették. Oh dehogyan gondolt ő ilyesmire! És most?

(Folyt. köv)

Idegenek névsora.

Debreczen, nov. 16

- „Bika” szálloda.
Gróf Zichy Ernő és neje Budapest.
Hés David Ungvár.
Bogdány birtoosk Földes.
Stránszky A. utazó Triest.
Popper Samu Miskolcz.
Krausz Lajos utazó Fiume.
Karácsony Lajos ker. Budapest.
Ványi János és neje Földes.
Schiek A. utazó Bécs.
König Fülöp „Budapest,
Stenzl utazó Bécs.
Angol királyi szálloda
Weisz Lipót ker. Miskolcz.
Vadász József könyvelő Karczag.
Adler A. ker. Nyiregyház.
Kaczér Árpád és neje P. Ladány.
Horváth Emil utazó Budapest.
Govrik Sándor gazdasz Ér-körtvélyes.
Weiner fonográfós Bécs.
Pongor Samu és neje Jánosiból.
„Fehérlő” szálloda.
Szunyog István és családja Ujfehértó.
Goldbaum Leopold utazó Budapest.
Kieselbach Károly „Bécs,
Pollák J.
Szupkay Gyula járásbírósi hivatalnok Felső-Visó.
Eliás Mór utazó Budapest.
Flach Theresz csipkés R. isehdorf Csehország,
„Frohner”-szálloda.
Lefkovic term. ker. Igló.
Wexler Gyula term. ker. Szatmár,
Rozenberger utazó Bécs.
Feigl R. khárd mérnök Budapest
Friedman bor ker. Miskolcz.
Kleinberg Lajos utazó Bécs.
Khon Adolf gazdálkodó Szegedyház.
Gerberger Sándor ker. Ujfehértó.
Mantner Jakab utazó Prága.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Ssínházi jelentés.

Ma kedden 1891. november 17-én a „Csokonai kör ünnepélye” miatt nem tartatik előadás.
A mai előadás helyett e héten kivételképen pénteken 'esz bérletben, előadás rendes helyárak mellett.
Holnap szerdán, 1891. november hó 18-án páratlan bérlet.
A madarász.

Bérekocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóiá belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza	2	1
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	120	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	3
Éjjel	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 krajczár díj jár. A kocsislyázó, vagy csónakázó tóhoz, czukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	70
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	60	40
minden következő órára	120	80
Katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	40	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	50	30
minden további órára	80	60
minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.		

Vasuti kalauz.

— Uj menetrend —

(1891 október hó 1-től.)

A zónaidő szerint történik az indulás és érkezés, mely a debreczeni időhöz 26 percet késik.

Debreczenből indul: Budapest felé: gyorsvonat délelőtt 8 ó 44 p. személyvonat délután 12 ó 52 p. teherv. szem. sz. délután 3 ó 34 p. személyvonat este 10 ó 31 p. — Szatmár—M-Sziget felé: személyvonat reggel 3 ó 9 p. személyvonat délután 3 ó 24 p. gyorsvonat este 7 ó 45 p. Kassa felé: vegyes vonat reggel 8 ó 32 p. Személyvonat d. u. 3 ó 39 p. Személyvonat este 7 ó 40 p. Búdszent-Mihály felé: vegyesvonat reggel 5 ó 43 p. Vegyesvonat d. u. 3 ó 19 p. Füzös-Abony felé: Vegyes vonat reggel 4 ó 26 p. Vegyesvonat délután 4 ó 35 p.

Debreczenbe érkezik: Budapest felől: személyvonat éjjel 2 ó 44 p. Teherv. személyv reggel 7 ó 42 p. Személyvonat d. u. 3 ó 09 p. Gyorsvonat este 7 ó 06 p. Szatmár—M-Sziget felől: Gyorsvonat reggel 8 ó — p. Személyvonat d. u. 12 ó 31 p. Vegyesvonat este 10 ó 16 p. Kassa felől: Személyvonat reggel 8 ó 06 p. Személyvonat d. u. 12 ó 36 p. Vegyesvonat este 7 ó 20 p. Búdszentmihály felől: Vegyesvonat reggel 8 ó 17 p. Vegyesvonat este 6 ó 05 p. — Füzös-Abony felől: Vegyesvonat reggel 3 ó 27 p. Vegyesvonat délután 4 ó 54 p.

MÁRIACZELLI Gyomorsepppek

készítve BRADY C. védjeggyel ellátott készítmények
gyógyászati célra (Norvégia).
Elsőként kiadott gyomorsepppek és elevenítő hatású gyógyszer készítmény zavarok esetében. Csak a mellékelt védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üvege ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr.
Az üvegek részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyászati célokra kaphatók.

KREUTZER FERENCZ czukrászata

Debreczenben, a színházzal szemközt,

Tisztelettel alulírott évek hosszú során át Kugler Henrik, Fehrer Pál, most Majorossy Kázmér cs. és kir. udvari czukrászok budapesti üzletében mint első segéd működtem; továbbá Müller Károly, Bauer Samu, Fischer Károly és több más elsőrendű fővárosi czukrászoknál is oly szakismeretet sajátítottam el, hogy

debreczeni czukrászatomat

mely a Czepléd-utca és a Bathyány-utca sarkán, a színházzal szemben van s elegáns, izléses modern berendezésével feltűnik, bátran ajánlhatom a nagyérdemű debreczeni közönség figyelmébe és pirtfogásába.

Minden szakmámba vágó megrendelést finoman, csinal, pontosan és olcsón teljesítek. — Családi ünnepekre esküvőkre, estélyekre, bálókra s mindennemű diszalkalmakra bármely igénynek megfelelehetek.

Ajánlom különösen süteményeim, likőrjeim és szalon-czukorkáimat. Ajándéktárgyak mindenkor kaphatók.

Tisztelettel

Kreutzer Ferencz czukrász

Debreczen a Czepléd-utca és Bathyány-utca sarkán, a színházzal szemközt.

SZŐNYEGEK,

Függöny, agy- és asztalterítők

nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

MOLL SEIDLITZPOR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs *gyomor- és altstbajok, gyomorgörccs, nyálka, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér* és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban. **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívósan „Isten tartsa meg”-et mondom érte: ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. I. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCOIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csúz

és minden

meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat közhvény, csúz, mindennemű testfájdalmak és benuulásnál; *borogatás alakjában* minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. *Belsőleg* vízzel vegyítve hirtelen rozsuilét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tárán és kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen egyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

Hernof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy Károly gyógyszer., Szent-Királyi Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásványvizet, két, u. m.: Bikszádi, Bárfai, Czigelkai, Csizi Jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli Jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy Kóitniczai, Krondorfi, Lipiki Jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Agnes és Stefánia forrás, Parádi, Püllnai, Preblai, Pymontti aczel, — Serebenia. (Bosnia), Güber forrás. Levi-coi és Ronegnoi arsen és vas-tartalmuak, Rohitschi, Seltersi, Salvator, Saidschitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizek,

továbbá:

Lenkence, olajban mindenféle törött festékeket és minden-nemű fűszerárakat a legjutá-nyosabb áron.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

Kuhinka István K.

üveg, porcellán, lámpa és háztartási cikkek raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-gulat es gyári árák mellett az

őszi és téli időnyre ujonnan érkezett

és nagyvámstékkal berendezett

Ditmar-

és

Brunner-féle

a legobbnak elősmert gyártmányu

salon függő-

és

asztali

petroleum lámpáit s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánuatra bérmentve.

Jutányos szabott áron kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI cégénél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

KASAN, FLANELL, MOLDON,

legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMEK, SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSO VELEZEK,

TÉLI HIMALAYA KENDOK.

Gyermek tricót öltönyök, Normalgyapju és pamut alsó ingek.

Ujjasok és nadrágok.

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói posztókban

Takarók és lópokrócokban.